

Witte Donderdag

1 april 2021

Protestantse Gemeente Middelburg | Nieuwe Kerkgemeente

Orde van dienst voor Witte Donderdag

dienst van Schrift en Tafel

Voorganger:	ds. Paulien Couvée
Ouderling, lector:	Gerda Filius
Diaken:	Margreet de Muijnck
Organist:	Martin van der Bent
M.m.v.	Vocaal ensemble o.l.v. Aleida Post
Koster:	Rinus Schroevers
Kerk-tv:	Sam de Visser

*De zang is gedeeltelijk vooraf opgenomen.
Het tafelgebed wordt live in de kerk gezongen.*

Afbeelding voorzijde: Sieger Köder, Voetwassing

*De vertalingen van delen van de Johannes Passion zijn
overgenomen van de website van de Nederlandse Bachvereniging.*

Besloten viering in verband met coronamaatregelen.

De dienst wordt live uitgezonden via www.kerkdienstgemist.nl

Meer informatie over de Nieuwe Kerkgemeente op onze website:
www.nieuwekerkgemeente.nl

VOORBEREIDING

Welkom door de ouderling van dienst

Aansteken van de kaarsen

Bij de eerste kaars: Licht van Gods bevrijding
redding uit de dood.

Bij de tweede kaars: Licht van Jezus 'liefde
dienstbaar aan mensen

Vocaal ensemble 'O Große Lieb'

koraal uit de Johannespassie van J.S. Bach

O große Lieb', o Lieb' ohn' alle Maße,
die dich gebracht auf diese Marter Straße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
und du mußt leiden!

*O, grote liefde, in kracht niet te bedwingen,
die u gebracht heeft deze martelingen!
De wereld was voor mij plaats van verblijden,
gij moet er lijden!*

Bemoediging

v Onze hulp is in de Naam van de Heer
a *die hemel en aarde gemaakt heeft*

Drempelgebed

- v Luister naar ons, eeuwige God,
a *hoor naar ons bidden*
- v Gij die ons kent
Gij die onze diepten peilt,
a *Blijf ons niet verborgen*
- v wij herkenden U niet.
wij zochten onszelf
a *Heer, vergeef ons*
- v doe ons herleven
en maak ons nieuw
a *geef ons uw genade*
- v breng ons in het reine
met U en met elkaar
a *Zegen ons met vrede*
en laat lichten uw aangezicht, amen

Vocaal ensemble: 'Petrus der nicht denkt zurück'
koraal uit de Johannespassie van J.S. Bach

Petrus, der nicht denkt zurück,
seinen Gott verneinet,
der doch auf ein ernsten Blick
bitterlichen weinet.
Jesu, blicke mich auch an,
wenn ich nicht will büßen;
wenn ich Böses hab getan,
rühre mein Gewissen!

*Petrus, die zichzelf vergat,
– al zijn trouw verdwenen! –
die maar één blik nodig had...
bitter moest hij wenen:
Jezus, zie zo ook mij aan,
zo ik u zou vergeten,
en uw weg niet meer wil gaan,
raak dan mijn geweten.*

DIENST VAN HET WOORD

Gebed

Schriftlezing uit Exodus 12: 1.15-20

¹ De HEER zei tegen Mozes en Aäron, nog in Egypte:

¹⁵ Eet dan zeven dagen lang ongedesemd brood, en verwijder meteen op de eerste dag alle zuurdesem uit jullie huizen; wie op een van die zeven dagen iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden. ¹⁶ De eerste en zevende dag zijn heilige dagen die jullie samen moeten vieren. Die beide dagen mag er geen enkele bezigheid verricht worden, jullie mogen alleen het voedsel bereiden dat ieder nodig heeft. ¹⁷ Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het ongedesemde brood vieren, omdat ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid. ¹⁸ Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten. ¹⁹ Gedurende die zeven dagen mag er geen zuurdesem in jullie huizen te vinden zijn; iedereen die iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden, of het nu een vreemdeling is of een geboren Israëliet. ²⁰ Eet niets dat met zuurdesem bereid is; eet uitsluitend ongedesemd brood, waar jullie ook wonen.”

Vocaal ensemble: Lied 328 'Gij wacht op ons'
Tekst Huub Oosterhuis, muziek Bernard Huijbers

Rustig

Gij wacht op ons tot-dat wij o-pen-gaan voor U. _____
_____ Wij wach-ten op uw woord dat ons ont-
van-ke-lijk maakt. Stem ons af op uw stem, stem ons
af op uw stem, op uw stil - - - -
- - - - te.

The musical score is written on five staves in G major (one sharp) and 2/2 time. The tempo is marked 'Rustig'. The lyrics are: 'Gij wacht op ons tot-dat wij o-pen-gaan voor U. Wij wach-ten op uw woord dat ons ont-van-ke-lijk maakt. Stem ons af op uw stem, stem ons af op uw stem, op uw stil - - - - te.' The score includes various musical notations such as notes, rests, and a fermata over the final note.

Schriftlezing: Johannes 13: 1-15

¹ Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. ² Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden. ³ Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, ⁴ stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om ⁵ en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had. ⁶ Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet

mijn voeten wassen, Heer?’ ⁷ Jezus antwoordde: ‘Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.’ ⁸ ‘O nee,’ zei Petrus, ‘mijn voeten zult u niet wassen, nooit!’ Maar toen Jezus zei: ‘Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,’ ⁹ antwoordde hij: ‘Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!’ ¹⁰ Hierop zei Jezus: ‘Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.’ ¹¹ Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.

¹² Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. ‘Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?’ vroeg hij. ¹³ ‘Jullie zeggen altijd “meester” en “Heer” tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook. ¹⁴ Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. ¹⁵ Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

Vocaal ensemble: Lied 569 ‘Toen Jezus wist: nu is gekomen’
tekst Jaap Zijlstra, melodie Johanna Wagenaar

1 Toen Je-zus wist: nu is ge - ko-men
 het uur om door de nacht te gaan,
 heeft Hij een lin - nen doek ge - no-men
 en wa - ter in een schaal ge - daan.

2. Hij gaf ons zwijgende een teken
en kwam ons voet voor voet nabij,
Hij deed het water van zich spreken,
het stort zich uit en reinigt mij.

3. Zo is de Heer een knecht geworden
en tot de bodem toe gegaan
om ons met ootmoed te omgorden,
Hij doet ons zijn geringheid aan.

4. Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen
dat ik U daarin volgen mag.

Overweging bij Johannes 13: 1-15

Vocaal ensemble: 'Durch dein Gefängnis'
koraal uit de Johannespassie van J.S. Bach

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
muß uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
Denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

*Door uw gevangenschap, zoon van God,
werd vrijheid ons gegeven,
uw kerker: de genadetroon,
bevrijding van het leven;
ging gij niet zelf in slavernij,
voor altijd slaven waren wij.*

VIERING VAN DE MAALTIJD VAN DE HEER

Gezongen tafelgebed 'Die naar menselijke gewoonte'

tekst Huub Oosterhuis, muziek Bernard Huijbers

Die naar menselijke gewoonte
met een eigen naam genoemd werd
toen hij in een ver verleden
werd geboren, ver van hier

die genoemd werd: Jesjoe, Jezus
zoon van Jozef, zoon van David
zoon van Jesse, zoon van Juda
zoon van Jacob, zoon van Abram
zoon van Adam, zoon van mensen

die ook Zoon van God genoemd wordt,
heiland, visioen van vrede,
licht der wereld, weg ten leven,
levend brood en ware wijnstok

die, geliefd en onbegrepen,
werd bewaard in taal en teken
als een eeuwenoud geheim
als een wachtwoord doorgegeven
als een vreemd vertrouwd verhaal

die een naam in mijn geheugen
die de stem van mijn geweten
die mijn waarheid is geworden:
hem gedenk ik hier en noem ik,
als een dode die niet dood is,
als een levende geliefde

die gekozen heeft te leven
voor de armsten van de armen
help man, reisgenoot en broeder
van de allerminste mensen

die, ten dage dat hij rondging
door de dorpen van zijn landstreek,
mensen aantrok en bezielde,
hen verzoende met elkaar
die niet steil en ongenaakbaar,
niet hooghartig, als een heerser,
maar in knechtsgestalte leefde

die zijn leven voor zijn vrienden
prijs gaf, door een vriend verraden,
die, getergd tot op het kruis,
voor zijn vijand heeft gebeden,
die, van God en mens verlaten,
is gestorven als een slaaf

die gestrooid is in de akker
als het kleinste van de zaden,
die daar wacht een lange winter
in de stilte van de dood,
die als graan geoogst zal worden
die als brood gedeeld wil worden
om in mensen mens te worden

die, verborgen in zijn God,
onze vrede is geworden,
onze ziel tot rust gekomen,
die ons groet van uit zijn verte

die ons aankijkt van dichtbij
als een kind, een vriend, een ander

hem gedenk ik hier, hem noem ik
en beveel hem bij je aan
als je levende geliefde
als de mens die naast je is.

We delen brood en wijn

Dankgebed

v Over onze harten, over onze huizen
a *De zegen van God*
v in ons komen en ons gaan
a *de vrede van God*
v in ons leven, ons geloven
a *de liefde van God*
v Aan ons eind en nieuw beginnen
a *de barmhartigheid van God, amen*

Vocaal ensemble: 'Dein Will gescheh Herr Gott zugleich'
koraal uit de Johannespassie van J.S. Bach

Dein Will gescheh', Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich.
Gieb uns Geduld in Leidenszeit,
gehorsam sein in Lieb' und Leid,
wehr' und steur allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen thut!

*Op aarde geschiede uw wil, gelijk,
o God, ook in uw hemelrijk:
geef ons in lijden duldzaamheid,
ons leven zij door u geleid,
wees sterker dan ons vlees en bloed,
dat uit zichzelf uw wil niet doet.*

Tijdens het verlaten van de kerkzaal zingt het vocaal ensemble: lied
568a 'Ubi Caritas'

Ubi caritas et amor,
ubi caritas Deus ibi est.

*Waar vriendschap heerst en liefde,
daar is God*

Bij het verlaten van de kerk wordt de tafel leeggeruimd door de
diakenen, als verwijzing naar de leegte en de verlatenheid van de
Goede Vrijdag.